GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Nr. 84 — Rok I. Włocławek, dnia 11 kwietnia 1946 roku. Cena 2 złote

„Admirał Polski"

W rocznicę wyzwolenia Gdańska

Poniżej zamieszczamy artykuł pióra Red. Franciszki Bzamowej, który ze względu na doniosłość tematu oraz wnikliwe ujęcie zagadnienia jest artykułem posiadającym trwałą i zasadniczą doniosłość

Redakcja.

W dniach 6 i 7 kwietnia obchodzi Gdańsk „Święto Oswobodzenia Wybrzeża". Rok temu ziściły się prorocze słowa wieszcza: „Gdańsk ongiś nasz znowu będzie nasz". Gdańsk wrócił okupiony krwawym wysiłkiem polskiego i radzieckiego żołnierza. Wrócił by już na zawsze pozostać „jako perła ziem Rzplitej". Wydarty spowrotem z rąk odwiecznego wroga, zniszczony pożogą wojenną, Gdańsk po roku pulsuje żywym życiem i leczy się z zadanych ran.

Nie pierwsze to rany, zadane temu dumnemu miastu. Przez długie wieki doznał ich wiele i zawsze prawie z rąk niemieckich. Po dziś dzień żywe są na wybrzeżu wspomnienia straszliwej rzezi, jaką urządził w Gdańsku pewnej chmurnej listopadowej nocy roku Pańskiego 1308 zakon krzyżacki. Krzyżacy zaproszeni przez łatwowiernych gdańszczan do pomocy przeciwko najazdowi Brandenburczyków, wykorzystali podstępnie możliwość opanowania zamku i urządzenia straszliwej rzezi. Wycięli 10.000 mieszkańców, na owe czasy olbrzymią liczbę, nie szczędząc nawet małych dzieci. Usadowiwszy się w Gdańsku Krzyżacy mieli w ręku klucz do całego Pomorza i łączność ze światem.

Bez Gdańska zakon krzyżacki nie urósłby w potęgę, Gdańsk był tą pozycją kluczową, która dopiero go utrwaliła. Do czasu opanowania Gdańska wielki mistrz zakonu, przebywający w dalekiej Italii, w Wenecji, przeniósł swą stałą siedzibę do Malborka. Jeszcze dziś w okolicach Gdańska w pieśniach ludowych przewija się motyw straszliwej rzezi, a w podaniach i legendach kaszubskich pokutuje groźny bezlitosny komtur krzyżacki von Plauen, który w 1411 roku wywarł straszliwą zemstę za pomoc udzieloną Królowi Polskiemu.

Zwycięstwo pod Grunwaldem wywołało w Gdańsku według świadectw ówczesnych kronikarzy niesłychany entuzjazm. Lud rzucił się na zamek, symbol krzyżackiej pychy i okrucieństw i obrócił go w perzynę. Załogę wycięto, a niedobitki zawiadomiły komtura o wykonanej na nich zemście. Niewykorzystane zwycięstwo grunwaldzkie srogo odbiło się na losach gdańszczan. Wspomniany powyżej Henryk von Plauen wymordował burmistrzów i rajców, a miasto utrzymywał pod nieustannym terrorem.

Nie uległy zmianie cechy psychiki krzyżackiej. Zimny bezwzględny terror pozostał na zawsze jako środek do podbijania i utrzymywania podbitej ludności w strachu i posłuchu. „Pragnął zakon — pisze Długosz, — aby rozpowszechniony odgłos takiego okrucieństwa do tego stopnia poraził serca w innych miastach i grodach, iżby nie śmiano sprzeciwiać się zakonowi który tym sposobem łatwiej i bezpieczniej dalszą uskuteczniałby okupację".

Na mocy „pokoju toruńskiego" w 1466 roku po 13-letniej wojnie polsko-krzyżackiej, Gdańsk powrócił pod panowanie polskie, by już na 3 i pół stulecia zażywać swobody i pokoju pod opieką Polski. Z uniesieniem witali swego wybawcę króla Kazimierza Jagiellończyka mieszkańcy Gdańska, którzy podczas wojny 13-letniej duże na rzecz Polski ponosili ofiary. Pomny ich zasług król Kazimierz nadał wiernemu miastu szereg przywilejów, a między innymi pełny przywilej wolnej żeglugi i zaszczytny tytuł „Admirała Polski". Znane były na dalekich morzach bandery gdańskie: dwa białe krzyże na czerwonym polu, okryte polską koroną. Daleko po morzach rozwoziły statki gdańskie polskie towary, — dumna Anglia okręty swe budowała z polskiej dębiny, przywożonej do angielskich portów gdańskimi statkami. Swój rozwój gospodarczy Gdańsk zawdzięczał przedewszystkim Polsce i jej możliwościom gospodarczym. Od warunków gospodarczych Rzplitej, zależny był byt Gdańska i faktem niezaprzeczalnym jest, że gdy np. najazdy szwedzkie zniszczyły kraj, poderwały one również gdański handel. Rozbiory i upadek Polski stały się również i dla Gdańska momentem zaniku jego rozwoju.

„Kiedy w wieku 16 i 17-tym — pisze Korzon — Polska była spichlerzem Europy i porównywano ją z dawnym Egiptem i Sycylią, to Gdańsk można przyrównać do zbiornika, z którego te wszystkie bogactwa się rozchodziły".

Przy pomocy Gdańska Polska utrzymywała stosunki handlowe ze wszystkimi niemal państwami zachodniej Europy, a znaczenie morskie handlu Polski dowodzi liczba okrętów: więcej niż połowa szła w 16 stuleciu przez Sund do Gdańska.

Po drugim rozbiorze Polski w 1893 roku Gdańsk przypadł Prusom. Gdańszczanie bronili się przed zaborem pruskim, z zaciętością, godną podziwu. Kołatał po wszystkich dworach europejskich patriota gdański Keidel, prosząc o opiekę i ratunek przed Prusami. Powoływał się na zabór Gdańska przez francuzów w 1806 roku i razem z Czartoryjskim w Paryżu czynił starania, by Gdańsk przypadł w udziale przyszłemu polskiemu królowi w okresie Kongresu Wiedeńskiego. Rok 1815 przypieczętował losy Gdańska. Został włączony do Prus i odtąd zepchnięty na drugie miejsce, niemczony wegetował do pokoju wersalskiego, kiedy jako Wolne Miasto włączono do polskiego obrębu gospodarczego z niesłychaną szybkością, mimo wstrętów i przeszkód ze strony lokalnych władz i nacjonalistów niemieckich, zaczął się rozwijać.

Błędem wielkiej wagi historycznej był fakt nieprzyznania Polsce Gdańska przez konferencję wersalską. Moment ten stał się zarzewiem nieustannych niepokojów i uroszczeń ze strony niemieckiej. Sprawa Gdańska nie przestawała zajmować umysłów, a rządy sanacyjne nie czyniły żadnego zdecydowanego posunięcia, by zmienić stan rzeczy w ówczesnym „Wolnym Mieście".

Rząd Piłsudskiego inne miał kłopoty w czasie kongresu Wersalskiego, a wystarczyło jednego stanowczego posunięcia, ażeby na przekór angielskim przyjaciołom Niemiec, „Wolne Miasto" wróciło całkowicie do swej polskiej macierzy.

Z błędu przeszłości naród Polski wyciąga należną naukę. Nie będzie już skłócony rozgrywkami z niemieckim senatem, nie będzie bowiem w Gdańsku ani senatu ani niemców.. Gdańsk wrócił do Polski, całkowicie i na zawsze.

W niedawno wygłoszonym sprawozdaniu inż. Kwiatkowski zobrazował osiągnięcia wybrzeża od chwili wypędzenia Niemców i plany dalszej jego rozbudowy i rozwoju. Nie ma chyba dziś w Polsce człowieka, który by nie zdawał sobie sprawy ze ścisłego związku gospodarki narodowej z handlem morskim. Polska na morzu to podstawa naszej egzystencji państwowej, to fundament naszej przyszłej potęgi

Myli się zaś ten, kto przypuszcza, że umiłowanie morza i tradycji morskiej było obce dawnej Polsce. Klonowicz w swoim „Flisie" opisuje życie w porcie gdańskim, Solikowski w broszurze wydanej w 1573 roku p. t. „Rozmowa Kruszwicka Piasta z gościem" pisze: „Korona dawszy sobie skazić port gdański, to oko; które patrzy na wszystek świat, krzywdę wielką sobie by wyrządziła. Każdemu panu i narodowi więcej na morskim państwie zależy, niźli na ziemskim, bo któż ma państwo morskie, a nie używa go, albo da sobie wydzierać wszystkie pożytki od siebie oddalać, a wszystkie szkody na się przywodzi, z wolnego niewolnikiem się stawa", z bogatego ubogim". A Długosz pisał o polskiej królowej rzek Wiśle, która wpada do oceanu sarmatyckiego — Bałtyku i o Gdańsku jako o nieodzownym przynależnym klejnocie polskiej korony.

Słynnemu pisarzowi polskiemu Conradowi Korzeniowskiemu, przebywającemu na obczyźnie, w Anglii, zarzucano odstępstwo jako, że zdolności swoje poświęcił obcemu narodowi. Wiemy, że Conrad całą swoją twórczość poświęcił powieści morskiej. Za czasów Conrada w Polsce morza nie było. Siedzieli nad polskim morzem Niemcy i Conrad zmuszony był szukać motywów twórczości tam, gdzie mu nie broniono dostępu do morza. Z czasem będziemy mieli nowych Conradów, piszących o polskim morzu, polskich statkach i polskich marynarzach.

Słusznie mówi Aszkienazy: „że jak w każdej sprawie restytucyjnej, tak zwłaszcza gdańskiej niezbędna dziś pełna i dokładna świadomość rzeczowych i historycznych tytułów Polski. Niezbędne też oparte na ściśle sprecyzowanej podstawie faktycznej jasne i przekonywujące wykazania ich światu". Tylko, że prócz Gdańska musimy wykazać nasze prawa faktyczne w sposób jasny i przekonywujący do innych polskich portów na polskich odwiecznych ziemiach, do Szczecina, Elbląga i Kołobrzegu.

Franciszka Bzamowa.

Wymiana depesz

IRAN, 10. 4. Agencja Tass donosi: Minister spraw zagranicznych Związku Radzieckiego — Mołotow, otrzymał od premiera perskiego Gawan el Sultaneh depeszę. Premier podkreślił, że z chwilą pomyślnego zakończenia rokowań między obu krajami, wyraża nadzieje, że zostaną nawiązane stosunki gospodarcze, co będzie korzystnym dla obydwóch państw. Mołotow przesyłając depeszę do premiera perskiego podkreślił, że pomiędzy dwoma zaprzyjaźnionymi narodami wszelkie przyjazne stosunki będą utrzymywane.

Pożyczka Odbudowy Kraju to odbudowa naszych fabryk, hut, kopalń i warsztatów

Manifestacje w Katowicach

KATOWICE, 10.4. W dniu 7 kwietnia rb. Katowice były świadkiem olbrzymiej manifestacji politycznej urządzonej przez Wojewódzki Komitet Związków Zawodowych. Na zwołany zjazd przybyło 60000 delegatów na skutek czego żadna sala nie mogła pomieścić tych zgromadzonych tłumów. Ulicami Katowic przechodziły olbrzymie pochody manifestujących ze sztandarami i transparentami.

Do zebranych przemówił Prezes Rady Zw. Zaw. ob. Witaszewski, witając zgromadzenie jako demonstrację demokracji Śląska i przemówienie swoje zakończył wezwaniem do złożenia przysięgi, iż wszystkie siły zostaną użyte do zwycięskiego zakończenia walki z reakcją.

Następny mówca, gen. Zawadzki, wojewoda śląsko-dąbrowski powitał zebranych jako manifestację przeciwko tym, którzy rozbijają jedność bloku demokratycznego w Polsce i walczą z Rządem Jedności Narodowej.

W tym samym dniu odbyło się w Katowicach wręczenie sztandaru PSL okręgowym władzom partii oraz zjazd wojewódzki PSL. Na uroczystości partyjne przybył wicepremier Mikołajczyk. Uroczystości te zdołały skupić zaledwie około 5 tysięcy osób. Mała liczba zebranych w porównaniu do olbrzymich mas skupionych pod sztandarami Zw. Zaw. potraktowana została jako mecz przeciwników demokracji z prawdziwą demokracją z wynikiem 10:1 na korzyść demokracji.

Uroczystości na wybrzeżu

WARSZAWA, 10. 4. W związku z rocznicą wyzwolenia Wybrzeża Polskiego spod jarzma okupacji niemieckiej odbyły się w Gdańsku, Gdyni i Sopocie wielkie uroczystości, na które przybyli: wiceprezydent KRN ob. Szwalbe, minister Kiernik i generalny Sekretarz Zw. Zaw. Rusinek.

Ob. Szwalbe dokonał udekorowania Krzyżami Zasługi 300 zasłużonych obywateli w pracy nad odbudową polskich portów. W imieniu odznaczonych przemawiał ob. Kwiatkowski. Nadto wygłosił przemówienie minister Kiernik.

W Gdyni po mszy świętej ruszył olbrzymi pochód, który udał się na plac, na którym odbyło się poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę pomnika Braterstwa.

W Sopocie został odsłonięty pomnik Armii Czerwonej.

Turcja prosi o pożyczkę

ANKARA, 10. 4. Agencja Reutera donosi z Ankary, że rząd turecki zwrócił się do Stanów Zjednoczonych z prośbą o udzielenie 500 milionów dolarów pożyczki.

Budżet Anglii

LONDYN, 10. 4. W dniu wczorajszym w Izbie Gmin został przedstawiony budżet Wielkiej Brytanii. Przy składaniu budżetu minister oświadczył, że 92% wydatków zostanie pokrytych wpływami normalnymi. Budżet W. Brytanii wynosi 3 miliardy osiemset osiemdziesiąt milionów funtów szterlingów. Dla porównania przypominamy, że najwyższy budżet angielski w okresie wojny, w roku 1944/45 wynosił 6 miliardów 580 milionów.

Powrót delegacji z Ameryki

WARSZAWA, 10. 4. W dniu wczorajszym powróciła delegacja żydowskiej emigracji socjalistycznej „Bund". Delegacja z dr. Szuldelchaimem na czele bawiła w Ameryce przeszło dwa miesiące czasu. Delegacja wyczerpująco informowała bundowską grupę w Ameryce o sytuacji gospodarczej w Polsce. Delegacja przyjęta była również przez ambasadora Rzeczypospolitej w Ameryce ob. Oskara Langego, który przeprowadził z delegacją dłuższą rozmowę. Delegacja podkreślała tamtejszej grupie, że bardzo dużo jest błędnych informacji o Polsce i położeniu żydów w Polsce. Wieści te w Ameryce rozsiewane są tendencyjnie przez reakcyjne polskie jak i żydowskie koła. Delegacja otrzymała zapewnienie jak najdalej idącej pomocy.

Marszałek Żymierski u marszałka Rokossowskiego

WARSZAWA, 10. 4. Marszałek Żymierski złożył w towarzystwie gen. Korczyca, gen. Zawadzkiego i innych wyższych oficerów polskich wizytę marszałkowi Rokossowskiemu w jego kwaterze. Jednocześnie odbyło się dekorowanie krzyżami Grunwaldu i Virtuti Militari kilkudziesięciu oficerów i podoficerów radzieckich.

Do odznaczonych przemówił marszałek Żymierski podkreślając w gorących słowach bohaterstwo i zasługi 2 frontu białoruskiego w walce o wyzwolenie Polski. W imieniu odznaczonych złożył podziękowanie gen. lejt. Borsow.

Parlament Francji

PARYŻ, 10 4. Przewodniczący grup parlamentarnych we Francji zadecydowali ostateczny termin prac parlamentarnych ustalić na dzień 19 kwietnia rb.

Trzymamy Straż nad Odrą

Jak już donosiliśmy w dniach 12, 13 i 14 kwietnia r.b. w Szczecinie odbędzie się pierwszy obchód i zlot młodzieży „Trzymamy straż nad Odrą". Program obchodu jest następujący:

W piątek, 12 kwietnia:

Mecz piłkarski (eliminacje), zawody pływackie, oraz na Placu Sprzymierzonych uroczystość złożenia wieńców na grobach żołnierzy sowieckich padłych w czasie walk o oswobodzenie Szczecina.

W sobotę, 13 kwietnia:

Zawody lekkoatletyczne i gry, przybycie sztafet kolarskich, reprezentacyjny mecz piłkarski, przybycie sztafet wojskowych z Gdańska i Jeleniej Góry, uroczysty apel poległych na Pl. Teatralnym, zapalenie znicza, przybycie sztafety biegu zwycięskiego Gdańsk—Szczecin, uroczyste założenie kamienia węgielnego pod pomnik. „Trzymamy straż nad Odrą", okolicznościowe przemówienia zakończone odśpiewaniem „Roty". W godzinach wieczornych na Wałach Chrobrego wprowadzenie do portu okrętów marynarki wojennej i statków ośrodka żeglarskiego Nowe-Warpno, popisy młodzieżowe, modlitwa i palenie ognisk wdłuż Odry.

W niedzielę, 14 kwietnia:

Na Jasnych Błoniach zbiórka wojska i organizacji, przybycie Dostojników Państwa, raport i przegląd oddziałów, wręczenie adresów hołdowniczych przez sztfety, msza polowa, poświęcenie i wręczenie sztandarów, przysięga wojska, przemówienia, wręczenie dyplomów uznania, i defilada. Po południu i wieczorem imprezy kulturalno - rozrywkowe (widowiska, kina, teatry, koncerty publiczne).

Nadmieniamy, że siedziba Komitetu Komendy Zlotu Młodzieżowego mieści się w Szczecinie, przy ul. Pionierów 16.

W Grecji

ATENY, 10. 4. Agencja Reutera donosi, że ambasador W. Brytanii złożył wizytę ustępującemu regentowi, arcybiskupowi Damaskinosowi. W czasie przeprowadzonej rozmowy regent oświadczył, że rezygnacja jego jest nieodwołalna i funkcji regenta więcej spełniać nie będzie.

Nowy premier rządu greckiego wespół z ministrem spraw zagranicznych odbyli konferencje z przedstawicielami klubów w sprawie regencji. Ze względu na to, że na konferencji tej nie doszło do porozumienia komu powierzyć regencję, premier postanowił zwołać na dzień dzisiejszy specjalne posiedzenie całego gabinetu.

Delegacja węgierska w Moskwie

MOSKWA, 10. 4. Agencja Tass donosi, że do Moskwy przybyła delegacja ministrów węgierskich z premierem na czele. Po przybyciu do Moskwy premier na lotnisku wygłosił przemówienie, podkreślając w nim bohaterstwo Armii Czerwonej, która nie szczędząc krwi przyniosła Węgrom wyzwolenie.

Napiętnowanie obrońców

NORYMBERGA, 10. 4. Prokurator amerykański w przemówieniu swoim ostro napiętnował postępowanie i taktykę niemieckich obrońców przed Trybunałem Międzynarodowym, a zwłaszcza postępowanie obrońcy Rosenberga. Postępowaniem swoim i składaniem dokumentów, które nie mogą być uznane za dowody, obrońca stara się wciągnąć Trybunał w antysemityzm.

Podobne stanowisko zajął prokurator radziecki Rudenko.

Trybunał postanowił zawezwać i zbadać w charakterze świadka ostatnio schwytanego komendanta obozu w Oświęcimiu Rudolfa Hessa.

Rezultat wyborów w Grecji

LONDYN, 10. 4. Agencja Tass donosi z Aten: Oficjalna część wyniku wyborów do parlamentu greckiego przedstawia się następująco: populiści otrzymali 191, blok centralny — 56, liberałowie — 42 mandaty.

Drugi dzień obrad

ŁÓDŹ, 10. 4. Na ogólno-polskim zjeździe dyrektorów i prezydium ZUS-u obszerny i wyczerpujący referat wygłosił tymczasowy komisarz dr Krygier. Nad referatem wywiązała się b. ożywiona dyskusja. Zjazd zaszczycił swoją obecnością premier rządu ob. Osóbka-Morawski wygłaszając dłuższe przemówienie na temat wszelkich ubezpieczeń.

Główny Komitet Wojskowy P. O. K.

WARSZAWA, 10. 4. W związku z akcją subskrypcyjną Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju został zawiązany Główny Komitet Wojskowy na czele, którego stanął marszałek Żymierski. Jednocześnie powołano okręgowe komitety wojskowe z dowódcami okręgów na czele.

Zgromadzenie działaczy polityczno-społecznych

WARSZAWA, 10. 4. PAP. W Warszawie odbyło się wielkie zgromadzenie działaczy społecznych, politycznych, reprezentujących wszystkie ośrodki ideowe i polityczne. Zgromadzeni z najgłębszych pobudek moralnych jak również w interesie narodu polskiego postanowili przystąpić do ogólnej walki z rasizmem.

W związku z tym powołany został do życia komitet organizacyjny ogólnopolskiej Ligi do walki z rasizmem z centralą w Warszawie. Komitet ten wyłonił jednomyślnie prezydium Ligi z posłem mgr. Juliuszem Góreckim (PPS) jako przewodniczącym na czele. Profesor dr Michałowicz wezwał zebranych do absolutnej idei tolerancji.

Rada Bezpieczeństwa

LONDYN, 10. 4. Agencja Reutera donosi z Nowego Jorku, że odbyło się posiedzenie Rady Bezpieczeństwa na którym obecny był delegat Związku Radzieckiego Gromyko. Na posiedzenie nie przybył delegat Iranu. Posiedzenie miało charakter proceduralny.

Polska a Hiszpania

NOWY JORK, 10. 4. Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Stanach Zjednoczonych, Oskar Lange powiadomił pisemnie Generalnego Sekretarza ONZ Trygve Lie, że otrzymał od swego rządu polecenie, aby zwrócił uwagę Rady Bezpieczeństwa na stosunki panujące w Hiszpanii. W związku z tym delegat Polski w ciągu najbliższych dni postawi sprawę hiszpańską na porządku dziennym Rady.

MOTOR i MIĘŚNIE

Wyniki mistrzostw bokserskich

Sport bokserski jest niewątpliwie jednym z najbardziej popularnych sportów w Polsce. Możemy to zauważyć zarówno obserwując publiczność, która objawia żywe zainteresowanie każdą tego rodzaju imprezą, jak i zawodników biorących udział w zawodach.

Daje się tu zauważyć pęd masowy, który jest objawem niewątpliwie pocieszającym i dającym możność rokować jak najlepsze nadzieje na przyszłość.

Mistrzostwa Polski rozegrane w Łodzi były jednym z takich dowodów. Już w okresie przed mistrzostwami zainteresowanie zarówno zawodników jak widzów było bardzo duże i świadczyło o tym, że walka będzie interesująca.

Drugim momentem zasadniczym w kwestii zainteresowania była kwestia walki o tytuł pomiędzy dawnymi, dobrze znanymi mistrzami, a młodym narybkiem.

Trzeba przyznać, że młodzi sprawili nam niespodzianki wygrywając walkę z rutynowanymi przeciwnikami.

Już pierwszego dnia zanotowaliśmy sensację w postaci porażki Czortka, byłego wicemistrza Europy. Zawodnik z Częstochowy Chudy już w pierwszej rundzie podkreślił swoją przewagę, w drugiej zaś posłał Czortka na deski. Trzecia runda była w przebiegu obroną, niezawsze na wysokim poziomie byłego wicemistrza Europy.

Natomiast Kolczyński nie zawiódł pokładanych w nim nadziei. Publiczność obdarzyła swojego ulubieńca burzliwymi oklaskami. Nasz as wykazał swoje walory niemal w pełni.

Jako ośrodek najlepsza okazała się Łódź. Zwrócić należy uwagę na fakt, że tytuły mistrzów zdobyło siedmiu nowych zawodników wysuwając się przed „starą gwardię".

Poziom walk finałowych był dość wysoki, chociaż niemal u wszystkich zawodników było widoczne zmęczenie w 4-rodniowym turnieju.

W wadze muszej Stasiak (Łódź) wygrał z Sowińskim (Gdańsk).

W wadze koguciej Grzywacz (Śląsk) wygrał na punkty z Sadłowskim (Warszawa). W walce tej Grzywacz zbytnio się nie wysilał, punktując jedynie w tym stopniu, aby wygrać walkę.

W wadze piórkowej Komuda (Śląsk) Wygrał z Rogalskim (Poznań)

W wadze lekkiej Koziołek (Poznań) zwyciężył nieznacznie Kowalskiego (Łódu). Na Kowalskim wyraźnie było znać zmęczenie poprzednimi meczami, walczy on bowiem we wszystkich czterech dniach turnieju.

W wadze półśredniej Olejnik (Łódź) wygrał zupełnie przekonywująco z Gradkowskim (Śląsk).

W wadze średniej finał nie odbył się.

W wadze ciężkiej Szymura (Poznań) wygrał już po pierwszej rundzie z Jaskółką (Łódź), gdyż ten ostatni zawodnik uszkodził sobie pięść i poddał się w pierwszej rundzie.

W wadze ciężkiej Niewadził (Łódź) wygrał na punkty z Klimeckim (Poznań).

Tytuły mistrzów Polski

na rok 1946 zdobyli następujący zawodnicy:

W walce muszej — Stasiak (Łódź), w wadze koguciej — Grzywacz (Śląsk), w wadze piórkowej — Komuda (Śląsk), w wadze lekkiej — Koziołek (Poznań), w wadze półśredniej — Olejnik (Łódz), w wadze średniej — Vacat, w wadze półciężkiej — Szymura (Poznań), w wadze ciężkiej — Niewadził (Łódź).

Po zawodach nastąpiło rozdanie licznych nagród, przy czym Kolczyński, jako moralny mistrz w wadze średniej otrzymał specjalną nagrodę od „Dziennika Łódzkiego". Mistrzostwa zostały wygrane drużynowo przez okręg łódzki.

Piłka nożna

Turniej piłkarski. W ramach uroczystości oswobodzenia Gdańska, odbył się turniej piłkarski czterech miast: Gdańska, Gdyni, Sopotu i Tczewa, który został rozegrany w w dniu 7 kwietnia.

„Skra" na Dolnym Śląsku. Piłkarze „Skry" warszawskiej, bawiący w obozie na Dolnym Śląsku, rozegrali 2 mecze z miejscowymi drużynami. Z reprezentacją Dolnego Śląska „Skra" zremisowała 2:2 (0:2). Z Korzecinem warszawiacy wygrali 4:0 (2:0).

Z. Z. K. (Łódź) Reprezentacja Lublina (3:2). Przy udziale około 4.000 widzów, rozegrano w Lublinie powyższe zawody. Na łączność ilość 5 bramek, 4 padły z 7 rzutów karnych.

Międzyszkolne zawody piłkarskie w Łodzi. W ubiegłą niedzielę odbyły się w Łodzi międzyszkolne zawody piłkarskie.

Czesi bezkonkurencyjni. Francuski tygodnik sportowy „Sprint" jest zdania, że czeska piłka nożna jest w tej chwili bezkonkurencyjna na kontynencie europejskim.

Słowiańskie mistrzostwa w boksie w Pradze. Czechosłowacja chce doprowadzić jeszcze w roku bieżącym do zorganizowania słowiańskich mistrzostw w boksie w Pradze z udziałem Polski, ZSRR, Jugosławii, Bułgarii i Czechosłowacji.

Udział Włoch w Olimpiadzie Robotniczej w Helsinkach Włochy zostają zaproszone do udziału w Olimpiadzie Robotniczej w Helsinkach.

Kraków Poznań 3 : 1

KRAKÓW. Mecz piłkarski między reprezentacjami Krakowa i Poznania zakończył się zasłużonym zwycięstwem lepszej drużyny krakowskiej, w której wyróżnił się szczególnie Artur. Z poznaniaków na uwagę zasługuje dobra gra obrońców Dusika i Wojciechowskiego.

Mecz reprezentacji robotniczych

W ramach święta 1-go Maja odbędą się w Warszawie zawody piłkarskie między robotniczą reprezentacją Poznania a robotniczą reprezentacją Warszawy o puhar przechodni ś. p. dr Jerzego Michałowicza.

Święto wielkanocne w wojsku

WARSZAWA, 10. 4. Z rozkazu Naczelnego Dowództwa Wojska Polskiego w Wielki Piątek i w Wielką Sobotę tj. dnia 19 i 20 kwietnia br. żołnierze zwolnieni będą od zajęć od godz. 12-ej w południe.

Pierwszy i drugi dzień Wielkiejnocy tj. dnia 21 i 22 kwietnia br. jako dni świąteczne będą całkowicie wolne od zajęć.

Panadto żołnierze wyznania prawosławnego i ewangelickiego będą zwolnieni od służby na cały dzień 19 kwietnia.

Opieka nad arcydziełami literatury

Rada Ministrów uchwaliła dekret o zawieszeniu umów i uprawnień do wykonania drukiem dzieł 12 zmarłych już, wybitnych pisarzy polskich: Adolfa Dygasińskiego, T. T. Jeża, Marii Konopnickiej, Elizy Orzeszkowej, Bolesława Prusa, Władysława Reymonta, Henryka Sienkiewicza, Andrzeja Struga, St. Witkiewicza (ojca), Stanisława Wyspiańskiego, Gabrieli Zapolskiej i Stefana Żeromskiego.

Dzieła tych autorów będzie można wydawać drukiem dopiero po otrzymaniu specjalnego zezwolenia Ministra Kultury i Sztuki, który udzieli takiego zezwolenia tylko osobom mającym kwalifikację wydawnicze po zasięgnięciu opinii specjalnej Komisji i pod warunkiem zastosowania się ich do ustalonych przepisami wytycznych.

Honoraria autorskie przypadną na rzecz upoważnionych do dziedziczenia krewnych zmarłego autora (pewnymi ograniczeniami), a w braku tych osób będą przekazywane przez Ministra Kultury i Sztuki na cele popierania twórczości literackiej.

Magniko

MOSKWA, 10. 4. Uczony radziecki, prof. Zalimowski odkrył nowy stop magniko, posiadający wyjątkowe właściwości magnetyczne. Płytka magniko wagi 100 gr. przyciąga z łatwością 50 kg. bryłę żelaza.

Nowy stop znalazł szerokie zastosowanie w nauce i technice. Zbudowany z magniko przez uczonych radzieckich t. zw. „pająk magnesowy" w ciągu trzech dni usuwa z mostowych szybów wiertniczych metalowe odłamki, których usunięcie trwało poprzednio 2 — 3 miesięcy.

Stop magniko stosowany jest również z powodzeniem w medycynie, np. przy usuwaniu odłamków metalowych z oka.

Przymusowe leczenie chorób wenerycznych

Walka z chorobami wenerycznymi należy w chwili obecnej do najpilniejszych zadań publicznej Służby Zdrowia. Pomyślne wyniki tej walki uzależnione są nie tylko od akcji leczniczej i zapobiegawczej, lecz również od przychylnego ustosunkowania się ogółu społeczeństwa do wysiłków Służby Zdrowia.

Dla osób uświadomionych o istocie i drogach szerzenia się chorób wenerycznych i przestrzegających w życiu podstawowe zasady higieny — choroby weneryczne nie przedstawiają poważniejszego niebezpieczeństwa.

Arsenał leczniczy przeciwweneryczny w Polsce składa się z 511 przychodni przeciwwenerycznych, oraz oddziałów szpitalnych dla leczenia chorych wenerycznie, rozporządzających ogółem 3.104 łóżkami. Przychodnie przeciwweneryczne czynne są przeważnie w ośrodkach zdrowia. W przychodniach portowych oraz przychodniach w większych i uprzemysłowionych miastach uruchamia się profilaktoria czyli stacje zapobiegawczo-przeciwweneryczne.

Ostatnio Ministerstwo Zdrowia przystąpiło do organizacji możliwie najgęstszej sieci wiejskich placówek leczniczo - przeciwwenerycznych (w ramach 1.200 okręgowych ośrodków zdrowia).

Akcja społeczno - zapobiegawcza w zakresie zwalczania chorób wenerycznych znajduje swe uzupełnienie w akcji społeczno-wychowawczej, mającej za zadanie uświadomienie społeczeństwa o istocie i niebezpieczeństwie tych chorób.

W okresie od 15 czerwca 1945 r. do marca 1946 r. na cele zwalczania chorób wenerycznych Ministerstwo Zdrowia wyasygnowało kwotę około 43 milionów oraz przydzieliło przeciwwenerycznym placówkom leczniczym penicylinę szczepionkę gonokokową, przetwory bizmutowe i inne.

Projekt ustawy o zwalczaniu chorób wenerycznych, przewidujący przymus leczenia osobników uchylających się od leczenia lub przerywających samowolnie leczenie — został już opracowany i przyjęty przez Komisję.

Rada Bezpieczeństwa

NOWY JORK, 10. 4. Agencja Reutera donosi, że na wczorajszym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa w obecności ambasadora Gromyko Rada uchwaliła, że stałe, periodyczne zebrania Rady będą się odbywały dwa razy do roku. Wniosek Francji, aby takie posiedzenia zwołać trzy razy do roku, upadł.

Uroczystości ku czci Jana Kilińskiego

Dnia 17 bm. odbędą się w Warszawie uroczystości ku czci Jana Kilińskiego, szewca, radnego miasta Warszawy, jednego z przywódców Insurekcji Kościuszkowskiej. Kiliński brał udział od 1793 r. w pracach przygotowawczych do powstania. Przyczynił się on głównie do opanowania Warszawy i zwyciężenia załogi rosyjskiej.

Dnia 17 kwietnia rb. odbędzie się w sali Rady Narodowej m. st. Warszawy uroczysta akademia, poświęcona wielkiej i szlachetnej postaci Kilińskiego. Ponadto na terenie Warszawy odbędą się akademie w świetlicach. W najbliższym czasie ukaże się monografia o Kilińskim. Są czynione starania o reaktywowanie pomnika Kilińskiego w tym samym miejscu, gdzie stał przed wojną na Pl. Krasińskich.

Kronika

DYŻURY APTEK:	Dzisiaj	Kalendarzyk słowiański
Dziś 3-go Maja	Czwartek	Jaromierza
W TEATRZE Ziemi Kujawskiej	11 KWIETNIA	Słońce:
Dziś o godz 16-ej i 19-ej „Misterium Męki Pańskiej“	Leona W. P.	wschód o godzinie 4.50, zachód o godzinie 18.25

W lusterku

Byłem kiedyś...

Byłem kiedyś na pewnym zebraniu,
gdzie kowal mówił o budowaniu;
pszczelarz o druku uczył sąsiada;
każdy udzielał swojej porady.

I jeden smutny wysnułem wniosek:
że ludzie czasem zbytnio drą nosa...
bo sednem istotnym zgromadzenia
był inny temat do omówienia.

Agapit.

Jak pracuje Urząd Pocztowo-Telekomunikacyjny. Na terenie powiatu włocławskiego znajduje się 7 urzędów i 6 agencyj. Dane statystyczne za miesiąc marzec wygląda następująco: miasto — urząd, nadano: przesyłek listowych — 81,110, poleconych — 8,636 czasopism — 52,666, listów wartościowych — 47, paczek — 1,836, przesyłek za pobraniem — 458, przekazów pocztowych i telegramów — 1,610, PKO — 557, rozmów międzymiastowych — 7,930, telegramów — 1,321.

Nadeszło: przesyłek listowych — 98.910, poleconych — 6.705, czasopism — 60,010, listów wartościowych — 434, paczek — 3.797, przesyłek za pobraniem — 674, przekazów pocztowych i telegraficznych — 2.819, PKO — 691, rozmów międzymiastowych — 10,800, miejscowych — 131,774, telegramów — 1,371, abonentów telefonicznych — 523.

Dane statystyczne z miasta i powiatu za m-c marzec: (nadano) przesyłek listowych — 115,121, , w tym listów zwykłych — 98,624, kartek pocztowych — 10,278, druków — 2,965, papierów handlowych — 1,006, próbek towarowych — 413, wolne od opłaty — 1,837, pomiędzy przesyłkami tymi było poleconych — 11,474, czasopism — 52,666, listów wartościowych — 280, paczek bez podania wartości — 2,300, wartościowych — 225, przesyłek za pobraniem — 470, zlecenia pocztowe — 1, przekazów pocztowych i telegraficznych — 2,565, PKO — 1,101, rozmów międzymiastowych — 14,014, telegramów — 1,805.

Nadeszło: przesyłek listowych — 141,793, z tego opłaconych — 124,144, kart pocztowych — 9,842, druków — 4,633, papierów handlowych — 612, próbek towarowych — 160, wolne od opłaty — 2,402, (listy urzędowe) listów poleconych — 9,533, czasopism — 87,274. listów wartościowych — 502, paczek bez podanej wartości — 4,708, wartościowych — 275, przesyłek za pobraniem — 800, przekazów pocztowych i telegraficznych — 3.386, PKO — 947, rozmów telefonicznych lokalnych — 154,941, międzymiastowych — 18,308, telegramów — 1,835, abonentów telefonicznych — 651. Jak widać z powyższej statystyki poczta na terenie tutejszego powiatu działa bardzo sprawnie, ku zadowoleniu swiata pracy.

Już trzeci dzień dzisiaj odbywają się rekolekcje dla inteligencji w Bazylice Katedralnej. Konferencje przeprowadza J. E. ks. biskup ordynariusz lubelski Stefan Wyszyński.

Koło amatorów z Lubienia Kujawskiego wystawia dziś i jutro t. j. 11 i 12 kwietnia w godz. 16 dla młodzieży szkolnej oraz 19-ta dla dorosłych Misterium Męki Pańskiej w Teatrze Ziemi Kujawskiej. Misterium składa się z pięciu odsłon: W Ogrójcu, Sanhendryn, Judasz, Droga Krzyżowa, Męka.

Misterium to znajdzie bezwzględne poparcie wśród szerokich rzesz katolickiego społeczeństwa, tym bardziej, że wystawione zostanie w okresie, w w którym Kościół sam rozważa i wzywa wiernych do rozważania nad Męką Pańską.

Pan Minister — oto tytuł nowej premiery, która ukaże się na deskach scenicznych Teatru Ziemi Kujawskiej w dniu 14 kwietnia r. b. o godz. 19-ej.

Francuska ta komedia została zaktualizowana i przerobiona przez red. Turczynowicza. Dobrze pomyślana intryga sceniczna, zaciekawia widza swym rozwojem i zakończeniem. Komedia „Pan Minister“ ze względu na swą treść nie będzie przez dłuższy okres schodziła z repertuaru miejscowego Teatru. Jak nas informują aktorzy nie szczędzą wysiłków, aby wystawić komedię jak najlepiej. Nowe dekoracje.

Teatr Ziemi Kujawskiej zwraca się za pośrednictwem naszym do miłośników teatru z prośbą o wypożyczenie na przedstawienie komedii „Pan Minister“ fraków lub smokingów. Łaskawe oferty i propozycje prosimy składać w kancelarii Teatru w godz. od 9 do 12-ej i od 15 do 18-ej lub telefonicznie.

Panie lub panowie którzy znają się dobrze na wykonaniu „pisanek“ wielkanocnych są proszeni o łaskawe zaofiarowanie swych cennych wiadomości do sekretariatu Polskiego Czerwonego Krzyża we Włocławku, ul. Piusa XI.

Z urzędu stanu cywilnego. Na terenie miasta w miesiącu marcu zawarto 33 śluby, urodzeń zanotowano 138.

Ze Związku Młynarzy. Zarząd Związku Młynarzy podaje do wiadomości pp. Członków, że biuro Sekretariatu, mieszczące się nadal w gmachu Rady Związków Zawodowych, Słowackiego 1a, pokój Nr. 6, jest czynne we wtorki i czwartki od godz 11 do 3, a w soboty od 13 do 15.

Zarazem Zarząd prosi pp. Członków o uregulowanie zaległych składek.

Złożone ofiary w redakcji: Nowicki Zdzisław na odbudowę Katedry — 500 zł., Emilia Sporna na odbudowę Katedry — 400 zł.

Z Towarzystwa Ogródków Działkowych. Jak już donosiliśmy Towarzystwo Ogródków Działkowych we Włocławku wznowiło działalność.

Zarząd miasta Włocławka przekazał do dyspozycji Towarzystwa tereny przy ul. Kaliskiej wdłuż Plantów, oraz przy ul. Barskiej o ogólnej powierzchni 2,5 hekt.

W tych dniach nastąpi przydzielenie działek, przede wszystkim tym, którzy przed wojną byli członkami Towarzystwa, potem którzy obecnie już się zapisali, a dalej w miarę napływu deklaracji.

Przestrzeń przekazana jest jednak zamała dla pragnących obecnie uprawiać działki, Towarzystwo przeto chętnie wydzierżawi od prywatnych właścicieli ziemię pod działki. Nawet już przeprowadzone są rozmowy z właścicielami o wydzierżawienie placów niezabudowanych w pobliżu miasta. Właściciele jednak stawiają wygórowane warunki, zapominając, widocznie, że place w pobliżu miasta są narażone na dotkliwe szkodnictwo i zawodowi ogrodnicy nie dzierżawią tych gruntów.

Właściciele placów niezabudowanych robiąc umowę z Towarzystwem zyskują dowód że dochód z placu nie jest wyższy niż opiewa pokwitowanie dla Urzędu Podatkowego miarodajne.

Place prywatne niezabudowane i należycie niewykorzystane powinny w konsekwencji być za karę opodatkowane w należyty sposób.

Z wydawnictw

Janusz Meissner „Żądło Genowefy“ opowieść lotnicza. Jest to pierwsza po wojnie książka znakomitego literata, znanego autora szeregu cieszących się wielką popularnością powieści i nowel lotniczych.

W pamiętnych dniach wrześniowych 1939 roku autor — sam oficer lotnik — walczy przeciwko Niemcom. W tej bohatersko beznadziejnej walce — brak sprzętu, brak personelu, brak organizacji i łączności zastępuje szaleńcza wprost odwaga, często pieczętowana ofiarą krwi.

Kiedy wreszcie klęska Polski staje się nieunikniona, a dalszy opór niemożliwy — autor wraz z innymi lotnikami udaje się do Rumunii, gdzie zostaje internowany. Ale nawet w tej ciężkiej sytuacji nie ulega depresji.

Dzięki nieudolności rumuńskich władz i fałszywym paszportom brytyjskiego wywiadu udaje mu się zorganizować masowy „szmugiel“ oficerów i żołnierzy przez Bliski Wschód do Francji, gdzie Sikorski organizuje polską legię.

Dzielnie sekundują mu w tym: Zygmunt, przyjaciel autora, człowiek niesłychanego tupetu i pomysłowości, oraz wspaniałe dziecko warszawskiej ulicy — Pryszczyk, nie tracący nigdy humoru i fantazji. Wreszcie i sam Meissner opuszcza w sposób mało legalny „gościnną“ ziemię rumuńską, aby po krótkiej podróży dotrzeć do Francji a potem do Anglii gdzie walczy w Polskich Dywizjonach Lotniczych RAF.

Do nabycia w Księgarni Powszechnej, Włocławek, ul. Brzeska 4. Str. 255 Cena 260 zł. z przesyłką — 275 zł.

SPROSTOWANIE

Niniejszym prostujemy błąd zecerski, jaki wkradł się do ogłoszenia w sprawie podatku od nieruchomości i od lokali na 1946 rok.

Wydrukowano: deklaracje winny być również złożone na place niezabudowane, nie przekraczające 500 mtr. kwadr.

Winno być: 5000 mtr. kwadr. Redakcja.

Zarząd Oddziału RTPD we Włocławku zawiadamia, że w dniu 15 b. m. o godz. 16-ej w lokalu Z. N. P. przy ul. Słowackiego 4a odbędzie się Ogólne Zebranie członków z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie, 2. Wybór przewodniczącego zebrania, 3. Odczytanie protokółu z ostatniego Ogólnego Zebrania, 4. Sprawozdanie ogólne, 5. Sprawozdanie finansowe — zamknięcie R-ków na dzień 31. III. 46 r., 6. Dyskusja, 7. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi, 8. Wybór nowego Zarządu Oddziału, 9. Wybór Komisji Rewizyjnej, 10. Uchwalenie budżetu, 11. Powołanie delegatów na Walne Zgromadzenie T-wa, 12. Wolne wnioski.

Z uwagi na ważność obrad obecność wszystkich członków konieczna.

RADIO

PIĄTEK, 12 kwietnia

5.57 — Kiedy ranne wstają zorze.
Dziennik — 6.45, 7.45, 14.00, 19.30 i 23.00.
Poszukiwanie rodzin — 8.45 i 23.35.
Muzyka — 6.05, 6.30, 7.20, 7.50, 12.20, 13.00, 17.10, 19.00, 22.00 i 22.30.
Audycje specjalne — Gimnastyka 7.10, Dla dzieci — 16.00, Nasze pieśni — 16.20, Dla młodzieży — 16.40, Kwadrans autorski — 16.55, Wojskowa — 17.55, Sportowa — 18.25.

Ogłoszenie

Referat Aprowizacji i Handlu m. Włocławka podaje do ogólnej wiadomości, że począwszy od dnia 12.4.1946 r. w rozdzielniach „Ogniwo“ sprzedawane będą następujące artykuły:

Konserwy mięsne

Kat. I pr. za m-c kwiecień 1946 r. na odcinek Nr. 27 po 2 puszki — cena za 2 puszki 11.— zł.

Konserwy rybne (sardynki)

Kat. I pr. za m-c kwiecień 1946 r. na odcinek Nr. 26 po 5 puszek — cena za 5 puszek 18.— zł.

PREZYDENT MIASTA
(—) I Kubecki.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości, 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Admin. nie odpowiada. E — 12222 PRENUMERATA MIESIĘCZNA 40 zł., z przesyłką pocztową 45 zł.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJE ADMINISTRACJA codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8 do 12 i od 2 do 5-ej. W soboty od 8 do 12-ej.

Redakcja i Administracja: WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4, Tel. 11-26. Redaktor: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się.

WYDAWCA: POWIATOWA RADA NARODOWA WE WŁOCŁAWKU. DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4. Odpowiedz. za pismo: Kolegium Redakcyjne.